പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 013

സോമശർമോവാച-

ലക്ഷണം ബ്രഹ്മചര്യസ്യ തന്മേ വിസ്തരതോ വദ .

കീദൃശം ബ്രഹ്മചര്യം ച യദി ജാനാസി ഭാമിനി 1.

നിത്യം സത്യേ രതിര്യസ്യ പുണ്യാത്മാ തുഷ്ടിതാം വ്രജേത് .

ഋതൗ പ്രാപ്തേ വ്രജേന്നാരീം സ്വീയാം ദോഷവിവർജിതഃ 2.

സ്വകുലസ്യ സദാചാരം കദാനൈവ വിമുംചതി .

ഏതദേവ സമാഖ്യാതം ഗൃഹസ്ഥസ്യ ദ്വിജോത്തമ 3.

ബ്രഹ്മചര്യം മയാ പ്രോക്തം ഗൃഹിണാമുത്തമം കില .

യതീനാം തു പ്രവക്ഷ്യാമി തന്മേ നിഗദതഃ ശൃണു 4.

ദമസത്യസമായുക്തഃ പാപാദ്ഭീതസ്തു സർവദാ .

ഭാര്യാസംഗം വർജയിത്വാ ധ്യാനജ്ഞാനപ്രതിഷ്ഠിതഃ 5.

യതീനാം ബ്രഹ്മചര്യം ച സമാഖ്യാതം തവാഗ്രതഃ .

തപ ഏവ പ്രവക്ഷ്യാമി തന്മേനിഗദതഃ ശൃണു 6.

ആചാരേണ പ്രവർതേത കാമക്രോധവിവർജിതഃ .

പ്രാണിനാമുപകാരായ സംസ്ഥിതഉദ്യമാവൃതഃ 7.

തപ ഏവം സമാഖ്യാതം സത്യമേവം വദാമ്യഹമ് .

പരദ്രവ്യേഷ്വലോലുപ്ത്വം പരസ്ത്രീഷു തഥൈവ ച 8.

ദൃഷ്ട്വാ മതിർന യസ്യ സ്യാത്സ സത്യഃ പരികീർതിതഃ .

ദാനമേവ പ്രവക്ഷ്യാമി യേന ജീവംതി മാനവാഃ 9.

ആത്മസൗഖ്യം പ്രതീച്ഛേദ്യഃ സ ഇഹൈവ പരത്ര വാ .

അന്നസ്യാപി മഹാദാനം സുഖസ്യൈവ ധ്രുവസ്യ വാ 10.

ഗ്രാസമാത്രം തഥാ ദേയം ക്ഷുധാർതായ ന സംശയഃ .

ദത്തേ സതി മഹത്പുണ്യമമൃതം സോശ്നുതേ സദാ 11.

ദിനേദിനേ പ്രദാതവ്യം യഥാവിഭവസംഭവമ് .

തൃണം ശയ്യാം ച വചനം ഗൃഹച്ഛായാം സുശീതലാമ് 12.

ഭൂമിമാപസ്തഥാ ചാന്നം പ്രിയവാക്യമനുത്തമമ് .

ആസനം വചനാലാപം കൗടില്യേന വിവർജിതമ് 13.

ആത്മനോ ജീവനാർഥായ നിത്യമേവ കരോതി യഃ .

ദേവാൻപിതൄൻസമഭ്യർച്യ ഏവം ദാനം ദദാതി യഃ 14.

ഇഹൈവ മോദതേ സോ വൈ പരത്ര ഹി തഥൈവ ച .

അവംധ്യം ദിവസം യോ വൈ ദാനാധ്യയനകർമഭിഃ 15.

പ്രകുര്യാന്മാനുഷോ ഭൂത്വാ സ ദേവോ നാത്ര സംശയഃ .

നിയമം ച പ്രവക്ഷ്യാമി ധർമസാധനമുത്തമമ് 16.

ദേവാനാം ബ്രാഹ്മണാനാം ച പൂജാസ്വഭിരതോ ഹി യഃ .

നിത്യം നിയമസംയുക്തോ ദാനവ്രതേഷു സുവ്രത 17.

ഉപകാരേഷു പുണ്യേഷു നിയമോഽയം പ്രകീർതിതഃ .

ക്ഷമാരൂപം പ്രവക്ഷ്യാമി ശ്രൂയതാം ദ്വിജസത്തമ 18.

പരാക്രോശം ഹി സംശ്രുത്യ താഡിതേ സതി കേനചിത് .

ക്രോധം ന ചൈവ ഗച്ഛേത്തു താഡിതോ ന ഹി താഡയേത് 19.

സഹിഷ്ണുഃ സ്യാത്സ ധർമാത്മാ നഹി രാഗം പ്രയാതി ച .

സമശ്നാതി പരം സൗഖ്യമിഹ ചാമുത്ര വാപി ച 20.

ഏവം ക്ഷമാ സമാഖ്യാതാ ശൗചമേവം വദാമ്യഹമ് .

സബാഹ്യാഭ്യംതരേ യോ വൈ ശുദ്ധോ രാഗവിവർജിതഃ 21.

സ്നാനാചമനകൈരേവ വ്യവഹാരേണ വർതതേ .

ശൗചമേവം സമാഖ്യാതമഹിംസാം തു വദാമ്യഹമ് 22.

തൃണമപി വിനാ കാര്യഞ്ഛേത്തവ്യം ന വിജാനതാ .

അഹിംസാനിരതോ ഭൂയാദ്യഥാത്മനി തഥാപരേ 23.

ശാംതിമേവ പ്രക്ഷ്യാമി ശാംത്യാ സുഖം സമശ്നുതേ .

ശാംതിരേവ പ്രകർതവ്യാ ക്ലേശാന്നൈവ പരിത്യജേത് 24.

ഭൂതവൈരം വിസൃജ്യൈവ മന ഏവം പ്രകാരയേത് .

ഏവം ശാംതിഃ സമാഖ്യാതാ അസ്തേയം തു വദാമ്യഹമ് 25.

പരസ്വം നൈവ ഹർതവ്യം പരജായാ തഥൈവ ച .

മനോഭിർവചനൈഃ കായൈർമന ഏവം പ്രകാരയേത് 26.

ദമമേവ പ്രവക്ഷ്യാമി തവാഗ്രേ ദ്വിജസത്തമ .

ദമനാദിംദ്രിയാണാം വൈ മനസോപി വികാരിണഃ 27.

ഔദ്ധത്യം നാശയേത്തേഷാം സ ചൈതന്യോ വശീ തദാ .

ശുശ്രൂഷാം തു പ്രവക്ഷ്യാമി ധർമശാസ്ത്രേഷു യാദൃശീ 28.

പൂർവാചാര്യൈര്യഥാ പ്രോക്താ താമേവം പ്രവദാമ്യഹമ് .

വാചാ ദേഹേന മനസാ ഗുരുകാര്യം പ്രസാധയേത് 29.

ജായതേ്ഽനുഗ്രഹോ യത്ര ശുശ്രൂഷാ സാ നിഗദ്യതേ .

സാംഗോ ധർമഃ സമാഖ്യാതസ്തവാഗ്രേ ദ്വിജസത്തമ 30.

അന്യച്ച തേ പ്രവക്ഷ്യാമി ശ്രോതുമിച്ഛസി യത്പതേ .

ഈദൃശേ ചാപി ധർമേ തു വർതതേ യോ നരഃ സദാ 31.

സംസാരേ തസ്യ സംഭൂതിഃ പുനരേവ ന ജായതേ .

സ്വർഗം ഗച്ഛതി ധർമേണ സത്യംസത്യം വദാമ്യഹമ് 32.

ഏവം ജ്ഞാത്വാ മഹാപ്രാജ്ഞ ധർമമേവ വ്രജസ്വ ഹി .

സർവം ഹി പ്രാപ്യതേ കാംത യദസാധ്യം മഹീതലേ 33.

ധർമപ്രസാദതസ്തസ്മാത്കുരു വാക്യം മമൈവ ഹി .

ഭാര്യായാസ്തുവചഃ ശ്രുത്വാ സോമശർമാ സുബുദ്ധിമാൻ 34.

പുനഃ പ്രോവാച താം ഭാര്യാം സുമനാം ധർമവാദിനീമ് 35.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പംചപംചാശതസഹസ്രസംഹിതായാം ഭൂമിഖംഡേ ഐംദ്രേ സുമനോപാഖ്യാനേ ത്രയോദശോഽധ്യായഃ 13.
